ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร

VISIONARY LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND QUALITY ASSURANCE OPERATIONS WITHIN EDUCATIONAL INSTITUTIONS. NORTH BANGKOK GROUP BANGKOK

[1]พรรณิดา ภูมิลักษณ์, [2]นิษฐ์สินี กู้ประเสริฐ และ [3]วิเชียร อินทรสมพันธ์

[1]Pannida Phumilak, [2]Nidsinee Kupasert and [3]Wichian Intarasompun

[1]มหาวิทยาลัยธนบุรี, ประเทศไทย

[1]Thonburi University, Thailand

[1]svoa.1955@gmail.com

Received: October 6, 2024; **Revised** :November 23, 2024; **Accepted** :December 28,2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 339 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร

---

[1] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยธนบุรี

[2] อาจารย์ ดร. ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรี

[3] อาจารย์ รองศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สถานศึกษากลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทิศทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์; การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา; สถานศึกษากลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

This study aims to: 1) investigate the level of visionary leadership among school administrators in the North Bangkok School Group under the Bangkok Metropolitan Administration, 2) examine the operations of internal quality assurance within these schools, and 3) explore the relationship between the visionary leadership of school administrators and the operations of internal quality assurance in these schools. The sample comprised 339 teachers from the North Bangkok School Group, with data collected using a questionnaire. Statistical analysis was conducted using standard statistical software to calculate frequencies, percentages, averages, and standard deviations, and Pearson's product-moment correlation was used to test the relationships between variables.The findings revealed that: 1) The overall level of visionary leadership among the administrators was high, with the highest averages noted in the area of vision implementation, followed by vision creation, while vision dissemination scored the lowest; 2) The internal quality assurance operations were also rated highly overall, with the highest scores in the area of developing and improving educational quality, followed by the execution of the school's educational development plan, while the assessment of internal quality standards as per established educational standards scored the lowest; 3) There was a statistically significant positive correlation at the .01 level between visionary leadership and the effectiveness of internal quality assurance operations in the North Bangkok School Group under the Bangkok Metropolitan Administration.

Keywords : Visionary leadership, internal quality assurance operations, North Bangkok School Group, Bangkok Metropolitan Administration

บทนำ

ตามประกาศพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สำหรับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกฎกระทรวง

ปัจจุบันผู้นำองค์การยุคใหม่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาจึงมีปัญหาที่หลากหลายที่ต้องแก้ไขทั้งสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นำจะต้องมีภาวะผู้นำเพื่อนำองค์การไปสู่เป้าหมายขององค์การภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้นำต้องมุ่งเน้นการปรับภาวะผู้นำให้เอื้อต่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่เกิดขึ้นจากผู้ใต้บังคับบัญชาและเปิดโอกาสให้มีอิสระในการทำงานมากขึ้น ซึ่งจิตวิญญาณที่ผู้นำยุคใหม่ต้องมีคือมีการจัดการที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรม จึงจะนำไปสู่ความมีสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา ผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปผู้ตามได้ และพัฒนาวิสัยทัศน์ไปสู่เป้าหมายที่สำเร็จ โดยองค์การที่จะประสบความสำเร็จควรมีผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ (สุภาวัฒน์ แสงคำมี,2561) กล่าวถึง ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นบุคคลที่มีทักษะ การตัดสินใจ มีวิธีกระตุ้นให้สมาชิกคิดสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา (Bass and Ringio,2006 อ้างใน Samrit,2014) การสร้างคนที่มีคุณภาพมากกว่าการก่อสร้างถาวรวัตถุที่มีราคาแพง การสร้างและพัฒนาคนที่มีคุณภาพ มีศักยภาพและมีปัญญาให้พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก อันเป็นพลังในการสร้างสังคมและอนาคตของประเทศชาติ ให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศได้ โดยไม่จำเป็นต้องทำลายประวัติศาสตร์และขนบธรรมเนียม ประเพณีที่งดงามในยุคสมัยอดีตและปัจจุบันของชาติไทย การศึกษานับเป็นหัวใจสำคัญของการเตรียม ความพร้อม การสร้างและพัฒนาคนเพื่ออนาคตของประเทศไทย ส่งผลดีต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

โดยตรง (อุษา ชูชาติ,2558) การศึกษานั้นทุกประเทศถือเป็นหัวใจ ไม่มีประเทศใดปฏิเสธได้เลยว่าการศึกษาไม่ใช่ หัวใจ เพราะในโลกยุคปัจจุบันที่แข่งขันกันด้วยความรู้ ความสามารถ และคุณภาพของคน ไม่ได้ แข่งขันเหมือนในอดีตที่แข่งกันที่จำนวนคนหรือทรัพยากรการศึกษา คือการสร้างคนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น มีลักษณะนิสัยจิตใจที่ดีงาม มีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อตนเอง และสังคม มีความพร้อมที่จะประกอบการงานอาชีพได้ การศึกษาช่วยให้คนเจริญงอกงาม ทั้งทางปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 หน้าที่สำคัญประการหนึ่งคือ อำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตราที่ 41 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น และในมาตรา 42 กล่าวว่าให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐาน จากรายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษา - มัธยมศึกษา) เข้ารับการประเมินจำนวนทั้งหมด 437 แห่ง ได้รับรองการผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก 426 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97.48 และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก จำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.52

จากสภาพปัญหา ความจำเป็นและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 46 โรงเรียน ซึ่งจำนวนครูทั้งหมด 2,227 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างมาจากประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ใช้ระดับเขตของสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 339 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบคำถามเพื่อจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือได้แก่ การหาค่าความเที่ยงตรง (Content Validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และการหาค่าความเชื่อมั่น สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย

1.ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม (n = 339)

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์	4.44	0.72	มาก
2. ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์	4.43	0.75	มาก
3. ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์	4.45	0.75	มาก
รวม	**4.44**	**0.74**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.44 , S.D. = 0.74)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = 4.45 , S.D. = 0.75) รองลงมาได้แก่ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ($\overline{X}$ = 4.44 , S.D. = 0.72) ส่วนด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\overline{X}$ = 4.43 , S.D. = 0.75)

2. การศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.57	0.68	มากที่สุด
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานและเป้าหมายตามที่สถานศึกษาได้ประกาศ กำหนดไว้	4.57	0.64	มากที่สุด
3. ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.58	0.67	มากที่สุด
4. ด้านการตรวจสอบ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.56	0.63	มากที่สุด
5. ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้ประกาศกำหนดไว้	4.55	0.65	มากที่สุด
6. ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา	4.57	0.66	มากที่สุด
7. ด้านการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา	4.59	0.66	มากที่สุด
รวม	**4.57**	**0.66**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.57 , S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = 4.59 , S.D. = 0.66) รองลงมาได้แก่ ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.58 , S.D. = 0.67) ส่วนด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้ประกาศกำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\overline{X}$ = 4.55 , S.D. = 0.65)

3. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์อำนาจทำนายของความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร (n = 340)

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาสถานศึกษา	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา							
	ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานและเป้าหมายตามที่สถานศึกษาได้ประกาศกำหนดไว้	ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	ด้านนิเทศการตรวจสอบ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	ด้านมีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้ประกาศ กำหนดไว้	ด้านจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา	ด้านการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานโดยรวม
ด้านการสร้างวิสัยทัศน์	.852**	.824**	.829**	.821**	.832**	.861**	.858**	.887**
ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์	.845**	.828**	.833**	.826**	.838**	.842**	.848**	.885**
ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์	.880**	.850**	.839**	.843**	.868**	.855**	.861**	.907**
ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโดยรวม	.889**	.863**	.863**	.859**	.875**	.883**	.886**	.924**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก (r= 0.924) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันทางบวก เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ (r=0.907) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ (r=0.887) และด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ (r=0.885)

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียดพบว่าด้านที่สูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ส่วนด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการบริหารงาน แสดงถึงความสามารถในการสื่อสารวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในการวางแผนงาน คาดการณ์เหตุการณ์และการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ มองเห็นภาพปัจจุบันและอนาคตสู่การดำเนินงานไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา ให้สามารถรองรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐภัทร นวลขาว (2565) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช พบว่า มีค่าค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรกาญจน์ เฉียงกลาง (2562) ได้ศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด การพิจารณาในรายละเอียดพบว่าด้านที่สูงสุด คือ ด้านการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการดำเนินการ

ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้ประกาศ กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินตนเองของครูเพื่อนำมาจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาทุกปีการศึกษาตามนโยบายของต้นสังกัดตามแผนงานประจำปี ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเข้าใจในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและมีการวางแผนการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจึงจะทำให้สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาพร หงส์เวียงจันทร (พ.ศ. 2565) ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ยังสอดคล้องกับงานวิจัย พัณภัสสา ศรีนนท์ (2549) ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผลการดำเนินการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทิศทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ มีความสามารถ มองการณ์ไกล สามารถพยากรณ์เหตุการณ์ปัจจุบันได้ว่าในอนาคตจะเป็นอย่างไร มีความพร้อมในการทำงาน มีทัศนะคติที่ดีมองโลกในแง่บวก มีความรักในวิชาชีพ มีอุดมการณ์ที่มุ่งมั่น แน่วแน่ ไม่เกรงกลัวต่ออุปสรรคและปัญหา กล้าลงมือทำและกล้าตัดสินใจส่งผลให้การดำเนินงานในสถานศึกษามีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง มีระบบการทำงานที่ชัดเจน ยึดหลักการทำงานที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นหลัก มีแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาครูและผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความสามารถในการสื่อสาร เพราะผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์จะนำให้องค์กรดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์การศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ภาณุวัฒน์ เหมนวล (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพร ไกรเพชร (2557) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (r = .63) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการสังเคราะห์จากงานวิจัย ผู้วิจัยได้องค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย คือ กระบวนการ SOAR Analysis เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยซึ่งเป็นมุมมองเชิงบวกทั้งหมด (Positive Factors) และยังบอกถึงวิธีการหรือขั้นตอนที่นำไปสู่เป้าหมาย ซึ่งประกอบไปด้วย Strengths (จุดแข็ง) จุดเด่นหรือปัจจัยต่างๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดความแตกต่าง เป็นข้อได้เปรียบขององค์กร เช่น องค์กร สินค้าและบริการ การทำงาน ทีมงาน Opportunities (โอกาส) โอกาส หรือสิ่งที่ส่งผลดีต่อการดำเนินงาน โดยเป็นปัจจัยจากภายนอกที่เกิดขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา Aspirations (แรงบันดาลใจ)เป็นการตอบคำถามว่าแรงบันดาลใจขององค์กรคืออะไร หรือเป้าหมายขององค์กรคืออะไร อะไรเป็นสิ่งที่องค์กรจำเป็นต้องทำให้สำเร็จ Results (ผลลัพธ์) ทำหน้าที่เหมือนกับตัวชี้วัด (KPI) ใช้วัดผลของเป้าหมายหรือ Aspiration ซึ่งต้องเป็นสิ่งที่วัดเป็นตัวเลขหรือจับต้องได้ ในการบริหารจัดการที่ต้องวิเคราะห์องค์การ มีการกำหนดทักษะที่จำเป็นในการดำเนินงานให้สำเร็จ มีการประเมินปัญหาและการตัดสินใจ มีการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจอย่างถูกต้อง การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อการปฏิบัติงานตามแผนงาน

เอกสารอ้างอิง

ณัฐภัทร นวลขาว. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช.* วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

พัณภัสสา ศรีนนท์. (2549). *การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ภาณุวัฒน์ เหมนวล. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สุดาพร หงส์เวียงจันทร. (2565). *การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุภาวัฒน์ แสงคำมี. (2561). *ปัจจัยคุณลักษณะด้านการสื่อสารที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).(2560). *แนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่.* เอกสารประกอบการประชุม เรื่อง ประชาพิจารณ์และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ(ร่าง) กรอบมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก. กรุงเทพฯ.

อุษา ชูชาติ (2558). *บทวิเคราะห์: มุมมองด้านการศึกษาของนายกรัฐมนตรี(ประยุทธ์ จันทร์โอชา).* วารสารวิจัยการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 3 (6), 16.

อรกาญจน์ เฉียงกลาง. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

อำพร ไกรเพชร. (2557). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.* วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 9 (3), 173-182

Bass, B. M., & Riggio, R. E. (2006). Transformational leadership *(*2nd ed.). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.

